YENİ YÜZYIL'DA İLETİŞİM ÇALIŞMALARI DERGİSİ

Yıl: 4 Sayı: 6 Ocak-2023 ss: 146-164 ISSN: 2757-7007

DEMOKRATİK SİYASETTE YOZLAŞMA: HOUSE OF CARDS POLİTİK DRAMA DİZİSİNDE DENETİM VE DENGE MEKANİZMASI OLARAK MEDYA TEMSİLİ

Doç. Dr. Hüdayi Sayın
İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü
ORCID ID: 0000-0002-8994-4088, hudayi.sayin@yeniyuzyil.edu.tr

ÖZ

Bu araştırma, Netflix politik draması olarak 2013 yılında gösterime giren House of Cards dizisinde temsil edilen Amerikan siyasal sistemini, medyanın denetleme ve dengeleme işlevleri eşliğinde analiz etmeyi amaçlamaktadır. Araştırma, kendisini medya temsilleri ile sınırlamış, bu temsillerin siyasal sisteme etkilerini tartışmaya gayret göstermiştir. Geleneksel medyadan yeni medyaya doğru dönüşümün resmedildiği dizi kurgusu, habere konu olacak en kötücül insan eylemi olan öldürme ile süslenmiştir. Bu kötücül eylem ile krize giren sistem döngüsel olarak çözüme sürüklenirken, denetleme işlevi ile gazeteci ortaya çıkar ve sistemi dengeye oturtur. Bu çerçevede, siyaset bilim merceğinden dizi kurgusu disiplinler arası bir yaklaşımla içerik analizine tabi tutulmuştur.

Anahtar Kelimler: Demokrasi, Yozlaşma, Medya, Denge ve denetim, House of Cards

YENİ YÜZYIL'DA İLETİŞİM ÇALIŞMALARI DERGİSİ

Year: 4 No: 6 January-2023 pp: 146-164 ISSN: 2757-7007

CORRUPTION IN DEMOCRATIC POLITICS: MEDIA REPRESENTATION AS A CONTROL AND BALANCE MECHANISM IN HOUSE OF CARDS POLITICAL DRAMA SERIES

Doç. Dr. Hüdayi Sayın
İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü
ORCID ID: 0000-0002-8994-4088, hudayi.sayin@yeniyuzyil.edu.tr

ABSTACT

This research intends to analyse the American political system represented in the Netflix political drama House of Cards, which was released in 2013, along with the supervising and balancing functions of the media. The research limits itself to media representations and tries to discuss the effects of these representations on the political system. The Plot of the series, which illustrates the transformation from traditional media to new media, is embellished with killing, the most vicious human action that will be the subject of the news. While the system, which went into the crisis with this malicious act, is dragged into a solution cyclically, the journalist emerges with the supervisory function and stabilizes the system. The series has been subjected to content analysis with an interdisciplinary approach through the lens of political science.

Keywords: Democracy, Corruption, Media, Check and Balance, House of Cards

GİRİŞ

Carl Schmitt, siyaset bilim literatüründe artık temel atıf metinlerinden biri haline gelen kavramlaştırmasına, "siyasal kavramı"nı açıklayıcı ölçütler arayarak başlar. Ona göre, "siyasal kavramının, insan düşüncesinin ve eyleminin çeşitli ve görece bağımsız alanları karşısında -özellikle ahlaki, estetik, ekonomik alanda- etkili olan kendine özgü ölçütleri vardır. Siyasal kavramı bu nedenle, özgül anlamda her türden siyasal eyleme kaynaklık eden, kendine özgü nihai ayrımları tanımlamak zorundadır." Schmitt, 1963'te "Siyasal Kavramı"na yazdığı Önsöz'de, "meydan okuma" olarak nitelediği siyaseti 1932 tarihli metninde düalist bir yaklaşım ile teorileştirir: "Siyasal eylem ve saikleri açıklamakta kullanılabilecek özgül siyasal ayrım, dost-düşman ayrımıdır" (Schmitt, 2014, s. 56-57). Arkeoloji ve yazı ile başlayan tarihin bize gösterdiği insan toplumlarına ait ilk uygarlıkların beşiği Mezopotamya'da, "yarı-özel mülkiyet ve devletin doğuşu" tabakalaşmayı, diğer ifade ile eşitsizlikleri de ortaya çıkardı. "Sulama ve bölgesi arasındaki etkileşim (...), bu araziyi denetimi altında bulunduranların orantısız bir miktarda kolektif toplumsal iktidarı harekete geçirmesine ve bunu diğerlerine karşı kullanılan dağıtımcı iktidara dönüştürmesine yol açması" (Mann, 2012, s. 93-112) ile başlayan dünyevileşmenin son basamağı olarak demokrasi, "siyasal kavramı"nın içeriğinin dağıtımcı iktidar formuna evrildiği aşamayı ifade eder. "Demokrasi gibi bir kelime, ancak biz onun bir uygarlığın değerlerini ve müktesebatını özetleyen kısaltma olduğunu hatırlarsak kesin, işe yarar ve kullanışlı bir anlam kazanır" (Sartori, Tarihsiz, s. 145). Bu nedenle yönetim tekniklerine dair "dağıtımcı iktidar"ın en uygar formu olarak demokrasi tarihsel bir izlekte değerlendirilmelidir.

Kökleri konusundaki geniş literatürü bir yana bırakırsak, bugünkü formunda demokrasi, 17. yüzyıldan başlayan bir çizgide İngiltere, Amerikan, Hollanda ve Fransız devrimleri duraklarından beslenerek (Tilly, 2011, s. 51-83; Chomsky, 1994, s. 100), 19. yüzyıl Avrupa siyasal yaşamında şekillendi. Bu çağa kadar Avrupa'da kabul gören yönetim tarzı olarak monarşilerin hiçbiri "demokratik düşünce ve kurumların yayılmasına ayak direyemedi" (Schmitt, 1996, s. 37). Modern anlamda demokrasinin devletler sisteminde yerleşmesi ise 20. yüzyılda gerçekleşti (Lijphart, Tarihsiz, s. 23) ve "monarkların bütünüyle iktidardan yoksun olmamaları" şeklinde bir "temel dezavantajı" içinde barındırmaları (Lijphart, 2006, s. 140; Duverger, 1986, s. 11-38) tartışmaları ile gelişmesine devam ediyor.

Eşitsizlik, tüm toplumsal iktidar formlarında olduğu gibi demokrasilerde de en önemli sorundur. Yurttaşların, "sahip oldukları siyasal kaynaklar, stratejik mevkiler ve açık ve gizli pazarlık güçlerindeki eşitsizlikler, (...) azınlık tahakkümü teorilerine önemli bir inandırıcılık kazandırmaya yetecek ölçüde büyüktür." Demokrasileri kendisinden önceki iktidar formlarından ayıran "emir veya zor kullanma yerine ikna etmeye dayanması" nedeniyle kamuoyu oluşumu ve yönlendirilmesi dağıtım süreçlerinin üzerinde geliştiği siyasal temeli oluşturur (Dahl, 1993, s.422-424). Bu nedenle gelişen tüm şekilleri ile medya, siyasal kararlar ile ilgili katılımcı kamuoyunun yaratım alanı olarak ortaya çıkar.

1. DEMOKRASİ: TARTIŞMALARA KAPI ARALAMAK

Demokrasi terimi için çok sayıda tanımlama getirilmiştir. "Churchill'in şaka yollu, "Bütün diğerleri bir yana, demokratik sistem en kötüsüdür" dediği (Julien, 1974, s. 141) terimin "yanıltıcı çağrışımlar uyandırdığı, hatta demokrasinin var olmayan bir şeyin gösterişli adı olduğu" söylemlerine karşılık tarihselliği içinde "demokratik sistem, deontolojik baskılar

sonucunda kurulmuştur" (Sartori, 1993, s. 8). Bu nedenle, "demokratik süreç, sadece geniş bir temel haklar demetini gerektirmemektedir: Bu sürecin kendisi, bir bölüşümcü adalet biçimidir çünkü, Özsel iyilikler kadar, devlet yönetiminde iktidarın ve otoritenin dağılımını da etkilemektedir" (Dahl, 1993, s. 243). O halde, demokrasi, iktidarın paylaşımı konusunda ortaya çıkan tercihlerin zorunlu kıldığı ödevlerle ilgilidir. Ödevler, toplumsal ortak faydanın üretimi, bireysel çıkarların toplumsal görevler ile kesiştiği noktada üretilen tercih stratejileri, diğer ifadeyle "toplumsal/ın yeniden üretim/i"nin gündelik yaşama yansımasıdır. Bu nedenle, modern demokrasilerin "idealize ettiği özgürlük gerçekte pasif 'köleleştirilme, tiranlık veya şiddetten kurtuluş' değil, daha ziyade kişisel arzulara dayanan ve ahlaki yükümlülükten büyük ölçüde ayrı olan aktif 'kendisi için tercih yapabilme özgürlüğüdür'" (Samons II, 2013, s. 297). Bu noktada, Max Weber'den mülhem amaç ve araçlardaki rasyonelliği birleştiren, geçerli, uygun, yararlı araçları seçmek koşullu (Ringen, 2010, s. 288-289) tercihlerimizi ortaya çıkaracak alternatifler konusunda nasıl bilgileneceğiz? Sartori'nin ifadesiyle, "kamuoyunun bilgi temeli nedir?" (1993, s. 114).

Dağıtım ile ilgili kararlara katılımın demokratik süreçlerde işlediğini Dahl dört ölçüt ile açıklar: Etkili Katılım, Kararlaştırma Aşamasında Oy Kullanma Eşitliği, Aydınlanmış Anlama, Gündemin Denetlenmesi (Dahl, 1993, s. 136-144). Demokrasi, sadece yarış halinde siyasal partilerin varlığı ve seçme-seçilme haklarının düzenlenmesi ile ortaya çıkmaz. "Bilgi edinme özgürlüğü ve başkalarını etkileme gayretleri olmadan temsili demokratik sistemin etkin olabilmesi çok şüpheli olur" (Bingham Powell, 1990, s. 241).

Araştırmaya konu dizinin geliştiği olayların yaşandığı Amerika'da yurttaşlar, "devletin birbirini dengeleyen çatışkın çıkarlarca düzenlenen bir çeşit otomatik makine olduğuna inanma eğilimindedirler" (Mills, 1974, s. 333). Bu "otomatik makinenin" ABD gibi siyasal kurumlaşmanın oluştuğu devletlerde sağlıklı işlediği, henüz modernleşme süreçlerini tamamlayamamış "devletlerde parti örgütlerinin bozuluşu, iktidarı kişiselleştiren ve bu iktidarlarını sınırlandırabilecek kurumları zayıflatan, karizmatik liderlerin yükselişinde ifadesini" bulan yozlaşmaya neden olduğuna dair sayıltılar (Huntington, Tarihsiz, s. 82) dizide resmedilen siyasal yozlaşma doğrultusunda yanlışlanmakta, Amerikan siyasal sisteminin de bahse konu devletler gibi çözüldüğü vurgulanmaktadır. Bu yozlaşma Wills'e göre, sadece "güvenilmeye değer kurumlarda yer alan görevlilerin yarattığı bir sorun olarak ele alınmamalıdır. (…) Bir toplumda kurumların kendileri de yoldan çıkmış ve bozulmuşsa, bu kurumlarda yer alan görevlilerin de bozulmaları, yoldan çıkmaları doğallaşır" (Mills, 1974, s. 482). Bu nedenle, "günümüzde tüm demokratik rejimlerin göbeğinde despotizm çekirdekleri bulunuyor. (…) Artık yeni bir siyasal sansür dönemine, Demokratik Leviathan çağına" girildiği iddia edilmektedir. Batılı demokrasilerde de hükümetlerin medyayı "talimatlar, tehditler, yasaklamalar ve tutuklamalarla" sindirmeye çalışması (Keane, 1992, s. 93-94) yanında, "ülke içinde daha ince bir araç [olarak medyanın] kitleleri 'gerekli yanılsamalar'la aldatarak rızanın üretilmesi" işlevine görevlendirildiği örneklenmektedir (Chomsky, 1993, s. 35). Tüm bunlara karşılık, medya, demokratik sistem içinde kamuoyu adına denetleme işlevini sürdürmekte ve sistemi dengeye oturtmaya aracılık etmektedir.

2. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi ile gerçekleştirilmiştir. "İçerik çözümlemesi, toplumsal ya da toplumbilimsel araştırmalarda kullanılan bir gözlem tekniğidir" (Aziz, 2013, s. 129). İçerik, alan ve mesaja bağlı çözümlenmekte, birimleştirilen verilerden çıkarsama yapılmaktadır (Aziz, 2013, s. 133-143). Dünyayı anlama, anlamlandırma ve aktarma yöntemi dil üzerinden gerçekleşir. Michel Foucault'un geliştirdiği söylem, düşüncelerimizi başkalarına anlatmada kullandığımız müşterek bir dizi kod olarak dil şeklinde tarif edilir. "Dil toplumsaldır, (…) politik açıdan da önemlidir, zira politikacılar ve dünya siyasetiyle ilişkili diğer aktörler, ülke içerisinde ve dışında kendilerine kulak veren kitleler nezdinde siyasetlerini meşrulaştırmak durumundadırlar. Bir şeyi tarif ederken kullandığımız kelimeler nötrdürler, fakat bir terimi değil de bir diğerini tercih ettiğimizde ortaya politik kimi sonuçlar çıkacaktır." Bu nedenle, dil, nötr bir aktarıcı olarak görülemez, anlam üretir. "Şeyler, onları dil içinde nasıl meydana getirdiğimizden bağımsız, nesnel bir anlama sahip değildir" (Hansen, 2021, s. 285). Bu çerçevede, araştırma konusu olarak alınan politik drama dizisi House of Cards dizisinde temsil edilen söyleme dair içerik ve görüntü analizi yapılmıştır. Sinema ürünleri içinde "siyasal yaşamı konu alan, (…) eleştirel bakan" (Aziz, 2019, s. 82) örneklerden biri olarak ilgili dizi incelenmiştir. Araştırma, siyasal teori kritiği yapmak üzere popüler bir internet/televizyon dizisinde ortaya konulan temsillerin analizini amaçlamaktadır. Araştırma, resmedilen siyasal sistem içerisinde medyanın işlevi ve aktör olarak medya temsilci davranışlarının siyasala etkilerini tartışma ile kendisini sınırlandırmıştır.

3. GERÇEKLE KURGU ARASINDA HOUSE OF CARDS

Michael Dobbs'un aynı başlıklı romanından Beau Willimon ve Erich Roth'un senaryolaştırdığı, 6 sezonda 73 bölümden oluşan politik drama türündeki House of Cards dizisi, Robin Wrigh'un oyunculuk ve yönetmenliği, Kevin Spacey ve David Fincher'in yapımcılığı ile 2013 yılında gösterime girmiştir. Dizi, Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) başkanlık seçimi merkezinde iç ve dış siyasal rekabeti çatışmacı bir temsilde kurgulamıştır. Senaryo kurgusu, medyaya yansıyan gerçek olaylar ve tanınan karakterleri çağrıştırmak üzere yeniden yaratılması ile oluşturulmuştur. İnternet yayıncılığı ve televizyon üzerinden geniş izleyici kitlesine erişen dizi, "modern politikacının iç dünyasını seyirciye yansıtmakta oldukça başarılı bulunmuştur" (Özkan, Kalkan, 2016, s. 40). Dizi ABD siyasal sistemi içerisinde uluslararası sermaye çevreleri, siyasal elit ve onların bürokrasisi, dış politik aktörler, siyasal lobi profesyonelleri, istihbarat, asker ve polis güvenlik bürokrasisi, medya çalışanları arasında iktidar mücadelelerine ait temsilleri içermektedir.

Tablo 1: House of Cards Politik Dramasında Ana Karakterler

Karakter	Canlandıran	1	2	3	4	5	6
Francis "Frank" J. Underwood	Kevin Spacey	Başrol	Başrol	Başrol	Başrol	Başrol	ses
Claire Hale Underwood	Robin Wright	Başrol	Başrol	Başrol	Başrol	Başrol	Başrol
Doug Stamper	Michael Kelly	Başrol	Başrol	Başrol	Başrol	Başrol	Başrol
Zoe Barnes	Kate Mara	Başrol	Misafir		Misafir	Fotoğraf	

Peter Russo	Corey Stoll	Başrol			Misafir		
Christina Gallagher	Kristen Connolly	Başrol	Yinelenen				
Linda Vasquez	Sakina Jaffrey	Başrol	Başrol				Misafir
Gillian Cole	Sandrine Holt	Başrol	Misafir				
Janine Skorsky	Constance Zimmer	Başrol	Yinelenen		Misafir		Başrol
Garrett Walker	Michel Gill	Başrol	Başrol		Yinenen	Yinelenen	
Lucas Goodwin	Sebastian Arcelus	Başrol	Başrol		Başrol	Fotoğraf	
Remy Danton	Maherşala Ali	Başrol	Başrol	Başrol	Başrol	Fotoğraf	
Tom Hammerschmidt	Boris McGiver	Başrol	Yinelenen			Başrol	
Edward Meechum	Nathan Darrow	Başrol	Başrol	Başrol	Yinelenen		
Rachel Posner	Rachel Brosnahan	Başrol	Başrol	Yinelenen		Fotoğraf	
Raymond Tusk	Gerald McRaney	Yinelenen	Başrol		Yinelenen	Misafir	
Cathy Durant	Jayne Atkinson	Yinelenen	Başrol	Başrol	Başrol	Başrol	Yinelenen
Jackie Keskin	Molly Parker		Başrol	Başrol	Başrol	Fotoğraf	
Gavin Orsay	Jimmi Simpson		Başrol	Başrol			
Ayla Sayyad	Mozhan Marnò		Başrol	Yinelenen			
Seth Grayson	Derek Cecil		Yinelenen	Başrol	Başrol	Başrol	Başrol
Heather Dunbar	Elizabeth Marvel		Yinelenen	Başrol	Başrol		
Thomas Yates	Paul Kıvılcımları			Başrol	Başrol	Başrol	
Viktor Petrov	Lars Mikkelsen			Başrol	Yinelenen	Yinelenen	Başrol
Kate Baldwin	Kim Dickens			Başrol	Misafir	Misafir	
LeAnn Harvey	Neve Campbell				Başrol	Başrol	
Will Conway	Joel Kinnaman				Başrol	Başrol	
Mark Usher	Campbell Scott					Başrol	Başrol
Jane Davis	Patricia Clarkson					Başrol	Başrol

hannah conway	Dominique McElligott	Yinelenen	Başrol	
Aidan Macallan	Damian Genç	Yinelenen	Başrol	
Annette Çoban	Diana Lane			Başrol
Bill Çoban	Greg Kinnear			Başrol
Duncan Çoban	Cody Egreltiotu			Başrol

Kaynak: https://stringfixer.com/tr/

Dizi, ABD'de siyasal sistemi ve bu sistem içerisinde yapılan mücadeleleri realist bir yaklaşım ile kurgulamaktadır. Bu çerçevede resmedilen siyaset, güç kazanma ile iktidarın elde edilmesi ve sürdürülmesine yönelik çatışmacı bir yapıda ortaya çıkmaktadır. İnsanın kötücül doğası üzerine oluşturulan klasik literatüre atıf yapan bu tanımlama, henüz dizinin ilk sahnesinde seyirciyi sarsar. Dizinin baş karakteri, seri boyunca sürekli seyirci ile konuşarak söz konusu atıfları yapan, paradoksal bir çağrışım ile Demokrat Parti Senatörü Frank Underwood, evinin önünde bir otomobilin çarptığı komşularının köpeğini çektiği acılardan kurtarmak üzere kendi elleri ile öldürür. İnsan eyleminin en kötüsü ve en sarsıcısı öldürme eylemi ile başlayan dizide baş karakter, seyirciye seslenir: "İki tür acı vardır. Seni güçlendiren türde ya da sana faydası dokunmayan türde, yani sadece çile çektiren acı. Faydasız şeylere karşı hiç müsamahakâr değilim. Bunun gibi anlar birinin eylemde bulunmasını gerekli kılar. Nahoş ama zorunlu olan şeyi kim yapacak? Artık daha fazla acı yok!" Bu eylem ile hemen başlangıçta dizi, siyasal olan ile kriminal olan arasında bir özdeşlik kurar ve devletli toplumlarda siyasalın kral/ prenslere yüklediği "gerekli kötülük" için seçilmiş/ görevlendirilmiş olma haline gönderme yapar. Kriminolojik literatürde seri suç rasyonalitesini açıklayıcı "gerekli kötülük" kavramı ile siyasal olanda güç kazanma mücadelesinde zorunlu "doğal" eylemin kesiştiği noktada başlayan insan eylemlerinin en ucundaki öldürme, dizinin siyasal elit ve medya mensupları arasındaki ilişkinin odağında durur ve dizinin kurgusunu oluşturur. ABD Başkanı olacak Frank Underwood, sadece acı çekmesine engel olmak üzere komşularının köpeğini öldürmez, birisi bedenini metalaştırdığı, mesleki konumunu araçsallaştırdığı ihtiraslı genç bir kadın gazeteci Zoe Barnes, diğeri kendisi ve partisinin Vali adayı, içki, uyuşturucu madde ve seksüel bağımlılığı olan genç bir siyasetçi Peter Russo'yu öldürür. En uçtaki bu iki insan eylemi kurgusu etrafında şekillenen siyasal zemin, güç kazanma uğruna her türlü davranışın doğal ve meşru görüldüğü bir panorama çizer. Dizi boyunca seyirci ile konuşan aktörler irili ufaklı kötücül eylemler etrafında kendilerine güç devşirip, rakiplerinin/düşmanlarının yaptıkları ya da yapmadıkları üzerinden şantaj ve tehditlerle siyasal kariyerlerini örerek iktidara yaklaşırlar. Frank, uğruna öldürme eylemini gerçekleştirdiği gücü, kapitalist birikime vurgu yapacak şekilde seyredenlere şöyle tarif eder: "Güç, gayrimenkul gibidir. Varsa yoksa konum, konum, konum. Kaynağa ne kadar yakın olursan, mülkünün değeri de o kadar artar." Dizi, bu şantaj ve tehdit düzenini Amerikan siyasetinin kurumsal formu olarak resmeder. Bütün aktörler, bu düzenin bir parçasıdır, rollerini kabullenmenin ötesinde benimsemişlerdir ve aynı kirli düzen içinde ve üzerinden güç yarışındadırlar.

Şekil 1: House of Cards Dizisinde ABD İktidar Eliti Güçler Piramidi

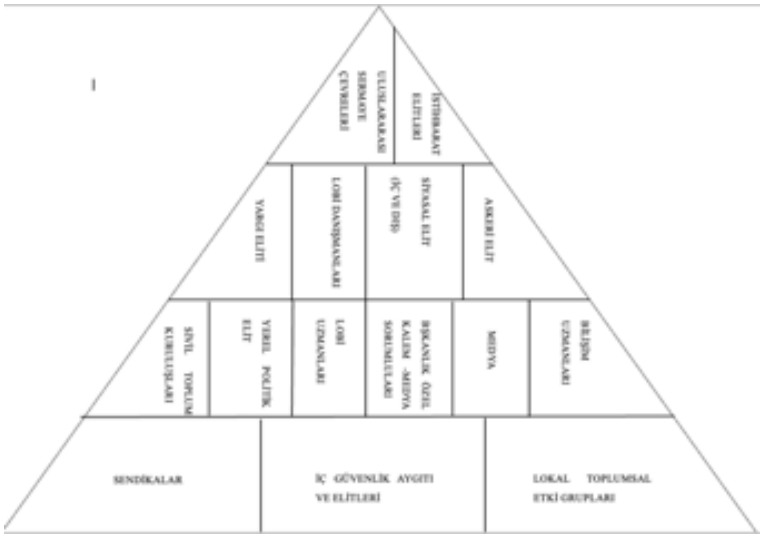

Kaynak: Araştırmacı tarafından oluşturulmuştur

Dizide ABD siyasal kurumsallaşması tabakalaşmış hiyerarşik bir yapıda resmedilmektedir. Bu tabakalaşma, katı sınırlara sahip değildir, geçirgen ve aktörlerin alt üste hareket edebildiği esnek bir yapıdadır. Sınıf çağrışımına özel bir gayret ile kendisini kapatan dizi, tabakaların alt basamaklarında aşağı sınıflara ait primitif davranışlarla kendisini süsler ve yukarı sınıfların etik tercihleri üzerinden seçkinci yaklaşım sergiler. Piramidin en üstünde uluslararası sermaye çevreleri ve istihbarat elitleri durmaktadır. Her iki grubun da sahip olduğu uluslararası ekonomik ağlar ve sosyal sermaye, siyasal elit üzerinde etki uygulayabilecek nitelikte resmedilmiştir. Siyasal karar vericinin seçilmesi ve sonrasındaki faaliyetleri bu gruplar tarafından belirlenir. "İktidar seçkinleri" olarak adlandırılan "bu kimseler, (…) haber ve bilgi edinme kaynakları ile iktidar ve güç olanakları gitgide daha az ellerde yığımlandıkça, (…) alacakları kararlarla sıradan insanların günlük yaşam dünyalarını kolaylıkla etkileyebilecek durumdadırlar. Bunlar, işlerinin boyunduruğuna koşulmuş insanlar değillerdir; tersine binlerce insana iş verecek ya da onları işsiz koyacak durumdadırlar" (Mills, 1974, s. 7). İktidar piramidinin ikinci basamağında siyasal elitler, onlar adına lobi faaliyeti yürüten danışmanlar ile yargı ve askeri elit durur. Siyasal elit dışında diğer üç grup da teknokrat olarak siyasal kararları etkiler. Piramidin zirvesi bu gruplar arasından seçtiklerini, rekabet içine sokarak sınar ve karar verme mekanizmalarının başına taşır. Teknokratlar, siyasal ve kriminal olanın kesiştiği noktada yaptıkları tercihler ile zirveye yaklaşırlar. Başarı, ne kadar acımasız olacakları ve zirvedekilere kullanılacak hangi kötücül eylemleri bırakacaklarına göre belirlenir. Piramidin üçüncü basamağı, Başkanlık Özel Kalem etrafında halkalanan medya, bilişim sektörü, lobi kurum uzmanları, yerel politik elitler ve sivil toplum kuruluşlarından oluşur. Bu basamak, insan eylemlerinin sahasıdır, karşılıklı ilişkiler çoğunlukla burada ve bir alt basamakta meydana gelir. Özel Kalem, Başkan'ın operasyonel birimidir; sırların, sonrasında kullanılacak şantaj ve tehdide konu olacak eylemlerin beşiğidir; bu nedenle üst basamaktakiler burayı sürekli gözetirler. Yerel siyasal elitler ve sivil toplum kuruluşları, siyasal elite güç devşirir ve ondan güç alırlar. Toplumsal taleplerin sözcülüğünü yaparlar ve pazarlıklarla siyasal dağıtımdan pay alma mücadelesi verirler. Lobi, bilişim ve medya uzmanları ise siyasal elite şantaj ve tehditlerle şekillenen siyasalın zemininde teknik servis verirler. Veri temini, analizi, manipülasyonu ile siyasal elite güç devşirme aracı olurlar.

Piramidin en altında sendikalar, lokal toplumsal etki gruplar ve iç güvenlik aygıtı yer alır. Üçüncü basamak ile birlikte kötücül insan eylemi ve toplumsal taleplerin kesişme noktası olan bu basamak iktidar mücadelesinin dışkılanan posasını oluşturur. Lokal gruplar, gündelik içinde ortaya çıkan toplumsal taleplerin temsilcisidir. Dizinin adı, birinci sezonda işçi taleplerini dile getirerek sendikaların desteğini alıp senatör olan Peter Russo'nun ihaneti sonrası yapılan toplantıda dile gelir. Vali seçilmek için tekrar sendikaların desteğine ihtiyaç duyan Russo'ya kadın işçi temsilcisi, gündelik yaşamda yersiz yurtsuzlaşmasını "kağıttan evlere" sahip oldukları ile metoforlaştırarak, haykırır. Bu basamağın son grubu iç güvenlik aygıtı siyasalın kriminal ile bütünleştiği noktadır. Bu nokta, kriminal eylemlerin ortaya çıktığı, üzerinin örtüldüğü ve temizlendiği bir düzlemi işaret eder.

Özkan ve Kalkan'a (2016, s. 42) göre, "House of Cards televizyon dizisinde politik aktörler arasındaki güç paylaşımının nasıl gerçekleştiğine ve çıkar gruplarının politikaya etkilerine dair çok sayıda veri mevcuttur. (...) House of Cards televizyon dizisi incelenerek modern dünya sisteminin politik kültür ve sisteminde kişilerarası eşgüdüm, rekabetin ve etkileşimin hangi kavramlar çerçevesinde kavranabileceği ortaya çıkarılabilir." Bu çerçevede araştırma, kendisini sınırlandırdığı 73 serilik senaryonun ana medya mensubu karakterlerinin mikro, mezo, makro düzey bağıntılarının - etkileşim ve etkilerinin- içeriğini analize gayret gösterecek ve bu bağıntıların şekillendirdiği siyasalı tartışacaktır. Dizide medya, iktidar blokları arasında iletişim, manipülasyon, etki uygulama aracı olarak resmedilirken, medya meslek ilkeleri çerçevesinde oluşan kültürün sistemi dengeleyici yönüne dikkat çekilmektedir. Bu etik kültür, siyasal elit ve kriminalin bütünleştiği noktada demokratik sistemin acil çıkış kapısı olarak işlev görmekte ve güç biriktirmek üzere güç elde etme yarışında siyasal aktörün dizginlerini gemlemektedir.

3.1. Oyunun Kurallarını Öğrenen Bir Hamamböceği, Cellattan Kurbana Zoe Barnes

Zoe Barnes, dizinin birinci sezonunda seyirci ile buluşup, veda eden ve fakat altı sezona damgasını vuran genç bir kadın gazetecidir. Genç, ihtiraslı bir karakteri canlandırır. Geleneksel medyadan yeni medyaya doğru yol alınırken, dizide kendisine hitap edildiği şekli ile Zoe, yeni ve popüler medya formlarına eğilimlidir. Geleneksel medya iş rutinleri ve onun ilkelerinden uzaklaşmak isteğindedir. Yazılı medyadan görsele, kurumsal gazete yapılarından bireysel dijital platformlara doğru hareketlenen medya dünyasında Zoe ikincilerin temsilcisidir ve birincilerin tutucu rutin ve prensipleri için yıkıcı bir potansiyel taşır. Meslektaşları için haksız rekabet olarak değerlendirilebilecek yetkinlikleri ve yozlaştırdığı meslek ilkelerine karşılık bedelini ödeyerek edindiği başarıları kariyerini korur ve geliştirir.

Zoe, siyasal kariyeri engellenen Frank'ın merceğine girdikten sonra, rakipleri hakkında bilgi sızdırarak siyasal mücadele dışına ittiği bir gazetecidir. Frank, doğrudan kendisi ile ilişkiye geçerek haberleri sızdırır. Bu, Zoe'yi çalıştığı The Washington Herald'da ön plana çıkarır. Gazetenin meslek ilke ve etiğinde tutucu genel yayın yönetmeni Tom Hammerschmitt ve diğer meslektaşları ile karşı karşıya getirse de, sızdırılan bilgilerin piyasa değişim değeri galip gelir. Gazete sahiplerinin zoru ile çalışması önündeki ilke engelleri kaldırılır.

Frank ve Zoe, siyasetçinin rakiplerini elemek üzere haber sızdırması, gazetecinin bu haberler ile mesleki kariyerini oluşturması şeklinde birbirlerini araçsallaştıran ilişkiler, kurumsallaşmış Amerikan kirli siyasetinin doğasına uygun şekillenir. Frank, Zoe'yi evinde ziyaret etmeye başlar. Zoe, dizide resmedilen siyasetin doğasına uygun olarak çıplak bedeninin Frank tarafından olası tehlike içeren durumlarda kullanılmak üzere fotoğraflanmasına izin verir. Bu izin, esasen onun oyunun kurallarını kabul ettiği anlamına gelir ki, artık bundan sonra araç olarak işlevi ve bu role sadakati oranında bir değere sahip olacaktır.

Fotoğraf 1: Zoe Barnes'in çıplak bedenini fotoğraflatması sahnesi

Tablo 2: Zoe Barnes'in bedeni ile göstergelenen

Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Şantaj/ tehdit nesnesi	Beden	Şeyleşme, Metalaşma

Frank'ın geldiği taşralı alt sınıflara dair göstergeleri bir yana bırakırsak, Zoe, cinselliğini de bedel olarak değişime tabi kılar. Bu değişimde sızdırılan habere karşılık metalaşan bir beden değer olarak pazarlanır. Frank ve Zoe'yi -bu iki taşralı alt sınıflar mensubu özneyi- birleştiren sınıfsal naiflik ilişkiyi duygusal bir flört düzeyine taşır ve Zoe, ziyaret ettiği Frank'ın evinde eşi Claire'nin kıyafetlerine öykünür. O kıyafetler içinde kendini Frank'ın eşi ile özdeşleştirir ve Claire'ye benzemeye çalışırken, siyaset oyununun kurallarından birincisini, diğer ifade ile sadece işlevi ile ederi olduğu gerçeğini ihlal eder.

Fotoğraf 2: Zoe Barnes'in Frank Underwood ile Oval Ofis'te yakınlaşma sahnesi

Tablo 3: Zoe Barnes'in Frank Underwood'a Oval Ofis'te yaklaşımı ile göstergelenen

Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Gücün zirvesi; siyasalın doğasına uygun olmayan duygusal eğilimler	Oval Ofis ile güç zirvesi; taşralı alt sınıflara özgü anaç sahiplenme	Zirvede hataya pay olmaması, işlevi ile uyumsuzluk nedeniyle değer kaybı şeklinde oluşan kural ihlali

Zoe, siyaset oyununda "iktidar sahiplerinin ön sevişme lüksü" olmadığını ve baş aktör Frank'ın "kimseyi hafife" almayacağını bilmesine karşılık, yaşadığı duygusal ve mesleki gelgitler içinde oyunun ikinci kuralını, ederinin sadakate bağlı olduğunu da unutur. Bu esnada tutucu The Washington Herald'dan ayrılıp, sanal değerler aleminde blog olarak yayın yapan Slugline'de kendisine yer edinmeye çalışmaktadır ve yaşadığı gerilimlerle ortaya çıkan geçmişi ile yüzleşmelerinde Peter Russo'nun ölümüyle Frank arasında irtibatı sezimler.

Fotoğraf 3: Zoe Barnes'in öldürülme sahnesi

Tablo 4: Zoe Barnes'in öldürülmesi ile göstergelenen

Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Öldürme eylemi	Genç kadın, görünmeyen güçlü fötr şapkalı kişi	Güç ve iktidar sahipleri ile girilen eşitsiz ilişkinin sonucu

Dizide sınıfsal karakterlere yapılan göndermeler gereği, Zoe alt sınıfların yaşadığı kentin periferisinde iktidar elitlerinin konforundan oldukça uzak bir "barınakta" iş dışında "geceler". Frank ile birlikte oldukları bir gün yaşanılan yerin doğasına uygun ve barınağı paylaştığı hamamböceği münasebetsizce ortaya çıkar -belki de Zoe'nin kendi sonunda göstergelenecek ve özdeşlik kurulacak şekilde- onun tarafından öldürülür. Hamamböceği ile 73 bölümlük dizide ikinci ve son kez aynı sınıfsal duruma vurgu yapmak üzere, Frank'ın dizinin ilk iki sezonunda sürekli gittiği ve daha sonra kendisini Beyaz Saray'a taşıdığı sırdaşı, Afrika kökenli siyahi kaburgacı Freddy evinde ve bu böcek türünün yazgısı olan öldürülmenin doğallığı ile karşılaşırız. Bir değişim değeri olmayan Freddy, dizide Amerikan iktidar piramidi içinde en üstte gösterilen enerji sektöründe uluslararası sermayeyi temsil eden Raymond Tusk tarafından Frank'a şantaj yapmak üzere eski suçları ile ifşa edilir. Zoe gibi Freddy de ancak araçsal işlevleri ile sahnededir ve tüketildiklerinde yerleri olan çöplüğe fırlatılırlar. Frank'a ismi ile hitap edebilme lüksüne sahip Freddy, Amerikan toplumunda bir başka böcek türü olarak oğlunun yazgısı ile kaybettiklerini telafi için çalışmak zorunda kaldığı Beyaz Saray'da artık arkadaşı olmayan Frank'ın "Bana Başkan diye hitap edeceksin" şeklinde uyandırmasıyla, içine düştüğü yabancılaşmadan arınma başarısı gösterir ve ait olduğu yerlere gitmek üzere Amerikan rüyasının, yani dizinin dışına çıkar.

Dizide, kötülüğün insan doğasında var olduğu sayıltısı üzerinden hareket eden siyaset, "doğası gereği yalnız yaşayan, fakat aydınlanmış özçıkarı gereği hemcinslerinin ortaklığıyla yaşamaya mahkum bir gereksinim yaratığı olarak insana dair sönük ve itici; fakat 'gerçekçi' imaj, bu yaratıklara hizmet eden geçici bir iktidar aracı olarak müstehzi hükümet imajıyla birleşerek

genel bir hayvan bakıcılığı olarak" yaklaşımını kavramsallaştırır (Barber, 1995, s. 50). Frank, Freddy gibi, araçlaşmasına duygusal, mutlak sadakate ise duygusal ve mesleki nedenlerle ihanet eden Zoe'yi affetmez. "Bütün kedi yavruları, kedi olmak için büyür. Küçük, sessiz kedi yavruları, süt dolu fincan tabağını yalarken ilk bakışta çok zararsız görünürler. Ama pençeleri yeterince büyüdüğünde bazen onları besleyen elleri kanatırlar. Besin zincirinin en tepesine tırmanan bizler için, merhamet diye bir şey yoktur. Sadece tek bir kural vardır: Avla ya da avlan."

3.2. Ara Fon: Manipilasyon Aracı Bir Köken Yabancısı: Ayla Sayyad

Dizide adına atfen Amerikan siyasetinde yabancıların ancak bir sezon rollerinin olabileceğine vurgu mu yapıldı, anlaşılmamakla birlikte, Ayla Sayyad, ikinci sezonda karşımıza çıkar ve Frank Underwood'un başkanlık yolunu açacak, Başkan Walker ile Başkan'ın üzerinde bir konuma sahip uluslararası sermaye çevrelerini temsil eden Raymond Tusk arasındaki bağlantıları ortaya çıkararak sahneden çekilen Wall Street Telegraph'da gazetecidir. Başkan Walker, Tusk ve uluslararası enerji tekellerinin Çin merkezli iktidar temsilcisi Xander Feng arasında dönen kara para aklama skandalını ortaya çıkarmada Frank Underwood'un örtülü sızdırmalarına aracılık eder.

Fotoğraf 4: Ayla Sayyad Beyaz Saray ve skandal yayın temsilleri

Beyaz Saray muhabirliği gibi prestijli bir konuma sahip olan Sayyad, haberin çekiciliği karşısında sonuçlarını öngöremez ya da bu sonuçlar onun açısından mesleki anlam taşımaz. Haberi, Amerikan siyasetinde onarılmaz bir çözülmeye yol açar ve güç dengesini bozar. Başkan Walker, istifa etmek zorunda kalır, Tusk siyasal güç merkezinden uzaklaşır. Sayyad da ikinci sezonda girdiği diziden geri gelmemek üzere ayrılır.

3.3. İdeal-Gerçek Değirmen Taşları Arasında Kaçak Bir Vicdan: Janine Skorsky

Janine Skorsky, Tom Hammerschmitt'in genel yayın yönetmenliğini yaptığı The Washington Herald'da parlamento muhabirliği yapmaktadır. Kendisi ile birinci ve altıncı sezonda başrollerde tanışırız, ikinci sezonda yinelenen, dördüncü sezonda ise misafir olarak dizide yer alır.

Yetkinlikleri kısıtlı, eski kuşak gazeteci tiplemesini temsil eden Skorsky, Beyaz Saray muhabirliğini hayal etmektedir. Kendi itiraflarında gazetedeki konumunu sadece mesleki başarılarla elde

etmemiştir ve genç kuşak gazeteciler için de benzer deneyimler öngörmektedir. Gazetede Beyaz Saray muhabirliğinin Zoe Barnes'e verilmesi mesleki çekememezliği ortaya çıkarır. Sınırları, onun Zoe'nin Russo'nun ölümü ile ilgili araştırma yardımını reddetmesine neden olur ve Zoe'nin ölümü sonrası korkuları harekete geçer ve ailesinin yanına sığınır, gazetecilikten vazgeçer. The Washington Herald'da editör yardımcısı Lucas Goodwin'in ölümü sonrası Hammerschmitt ve Frank Underwood'un Özel Kalem Müdürü Doug Stamper'in teşvikleri ile güç mücadelesi dişlilerinin arasına sıkıştırdığı vicdanı gerçek haberin peşine son sezonda tekrar sürüklenir.

Fotoğraf 5: Janine Skorsky ve Zoe Barnes'in The Washington Herald'te tartışma sahnesi

Tablo 5: Janine Skorsky Zoe Barnes'in tartışması ile göstergelenen

Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Gazete merkezinde tartışma	Geleneksel ve yeni medya temsilleri	Geleneksel ile yeni arasındaki rekabet

3.4. Sistem Romantik İdealistleri Teröriste Dönüştürür, Son Durak Yolcusu: Lucas Goodwin

Lucas Goodwin, The Washington Herald genel yayın yönetmeni Hammerschmitt'in yardımcısı olarak bir, iki ve dördüncü sezonlarda başrol oyuncuları arasında yer alır. Beşinci sezonda bir fotoğraf olarak kendini hatırlatır.

Goodwin, yöneticisi Hammerschmitt'in izinde meslek etiği ilkelerine bağlı habercilik yapmaktadır. Genç kuşak bir gazeteci olmasına karşılık geleneksel medya içinde yer edinmiş ve onu korumaya çalışmaktadır. Zoe'nin getirdiği haberleri ilk olarak inceler ve meslektaşını sürekli frenlemeye çalışır. Hammerschmitt ve Zoe arasında köprü işlevi görür, Hammerschmitt'i gelen bilginin değerli olduğuna, Zoe'yi meslek ilkeleri içinde hareket etmeye zorlar. Zoe'nin sürüklenişine tanıklık eder. Zoe'nin Russo'nun ölümü ile ilgili araştırma yardımını Janine ile birlikte reddeder. Zoe, The Washington Herald'dan ayrıldıktan sonra, Russo'nun ölümünü araştırırken, Goodwin'in evinde kendisini güvende hisseder ve misafirlik onları yaklaştırır. Dizi, bu yakınlaşmayı, Zoe, Goodwin'e duyduğu minnettarlığın bedelini ödüyor şeklinde resmeder. Aralarında yaşanan cinsellik bile, Zoe için Frank ile olduğu gibi, çabuk bitirilmesi gereken bir işlemdir. Bu bölümler genç bir aşık duyarlılığı içinde Goodwin'i seyirciye sunar.

Zoe'nin ölümü Goodwin'in gözündeki perdeyi aralar ve Russo cinayeti ile Zoe'nin ölümünün

peşine düşer. Yardım talepleri Zoe'de kendisinin de reddettiği gibi Janine ve Hammerschmitt tarafından reddedilir ve yalnız bırakılır. Ruhsal bunalım içinde akıllanmayan bir tehdit olarak görüldüğü için hackerlerin tuzağına düşürülerek tutuklanması sağlanır. Bu kumpas, siyasal oyunun sonuca gitmek için mubah sayılan yollarını kendisine öğretir. Seyirciye şöyle seslenir: "Her şey yolunda. Yeter. Her şey yolunda. Umursamıyorum." Zoe gibi bedenini kullandırmak dâhil bir yabancılaşmaya sürüklenir ve cezaevinde koğuş arkadaşını ifşalayarak dışarı çıkar. Dışarıda bedenini pazarlamaya zorlanma ve artık takıntı haline gelen iki cinayeti soruşturacak imkânların elinde olmamasının verdiği bunalımla sistemden umudunu keserek, kendi adaletini kendisi sağlamaya yönelir.

Fotoğraf 6: Lucas Goodwin'in cezaevinde çaresizlik ve sonrasında suikast sahneleri

Tablo 6: Lucas Goodwin'in cezaevi ve suikast sahnelerinde göstergelenen

Gösterge	**Gösteren**	**Gösterilen**
Cezaevi koğuşunda genç adam masumiyeti	Cezaevi, metal kapı, karanlık ayna	Çaresizlik, geleceğe yönelen bir ışık olmaması
Hedefe yönelen tabanca ve öfke	Suikast	Radikalleşme ve çareyi şiddette arama, lanetlenme

İdealizmin, çaresizlik içinde nevrotik bir sapmaya evrildiği, "yasallık ve meşruluğun gizemselliğine başvura[n] güç tekeli[nin] saldırılarından kendi[ni] koruma[nın]"[1] yolunun bulunamadığı, diğer deyişle "fiziksel şiddetin" artık çaresizliklerle örülen "sembolik şiddete" (Schlesinger, 1994, s. 36-46) döndüğü noktada, Goodwin suikastçıya dönüşür. Güç zirvesi Beyaz Saray'ın kız arkadaşını öldürdüğüne inanç, uğradığı kumpas ile tutukluluğu, gündelik yaşamın metalaştırdığı bedeni idealist bir genç erkek gazeteciyi radikalleştirir ve Frank Underwood'a suikasta yönlendirir. Sahne, baş aktörlerin ölmesine izin vermeyecektir, oyunun gereği figüranların ölümü ile sonuçlanır. Frank'ın genç koruması ve Goodwin karşılıklı birbirlerini öldürerek diziden çekilirler.

[1] Vurgular, metindeki anlamın dışına taşacak şekilde araştırmacı tarafından yapılmıştır.

3.5. Boğayı Öldürmeyen İdealist Matadorun Ölümü: Tom Hammerschmitt

Tom Hammerschmitt, The Washington Herald genel yayın yönetmeni olarak birinci ve beşinci sezonda başrol, ikinci sezonda yinelenen bir karakter olarak dizide yer alır. Geleneksel medya pratikleri ve meslek ilkeleri konusunda tutucu bir eski kuşak gazete yöneticisini canlandırır.

Geleneksel medya ve yeni medya temsilleri arasında, genç kuşağın göstergesi Zoe Barnes'in kendi tarzı ve otoritesini sarsmasıyla başlayan uzlaşmazlıkta, önce Zoe sonrasında kendisi gazeteden ayrılmak zorunda kalır. Kaynak ve belgeye dayalı ispat konusundaki habercilik anlayışındaki ısrarı onu genç kuşak gazetecilerden ayırır. Online habercilik için eski moda kabul edilen bu ilkelerdeki tutuculuğu kendisinin çok da kabullenemediği erken emekliliğine kapı aralar. Genç kuşağı sahip olduğu meslek değerleri ile frenlemeye çalışırken, oyunu yavaşlatıcı bir faktör olarak görülür.

Fotoğraf 7: Geleneksel Medya Temsilinde Tom Hammerschmitt ve Beyaz Saray'da Frank Underwood Makamında Diyalog Sahnesi

Tablo 7: Tom Hammerschmitt'in Genel Yayın Yönetmenliği ve Beyaz Saray'da medyanın denetleme ve dengeleme temsili sahnelerinde göstergelenen

Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Olgun, ciddi, özenli bir yönetici	Gözlük, temiz gömlek, kravat, kalem ile geleneksel formları gösteren ciddi bir yönetici	İlkeli, etik ihlallere duyarlı habercilik anlayışı
Dinlenen ve iddialarına cevap verilmeye çalışılan ciddi gazeteci	Oval Ofis'e yakışan ciddiyette takım elbise ve kravat, ellerini birbirine kenetlenen vücut dili ile karşıdakini dinleme	İddiaları Oval Ofis tarafından ciddiye alınmak ve bizzat ikna edilmeye çalışırken, muhatabına cevap hakkı tanıyan olgun haberci duruşu

Hammerschmitt, Zoe'nin ve Russo'nun ölümü, Goodwin'in Russo ve Zoe'nin ölümlerine dair getirdikleri bulguları şüpheli bulur. Zoe'yi ölüme, Goodwin'i bir suikastçı olarak ikinci ölüme götüren olaylar dizisi içinde eldeki şüpheleri doğrulayacak belgeler aramaya başlar ve bunları bulmayı başarır. Bu başarıda, siyaset oyununun güç elde etmek için güç elde etmeye yönelen doğasının verdiği aktörleri yalnızlaştırıcı ve birbirlerine düşmanlaştırıcı doğasının katkısı vardır. Frank'ın eski müttefikleri süreç içerisinde tasfiye edildikçe,

içinde bulundukları şantaj ve tehdit zemininde gazeteciye kaynağa dönüşür ve beşinci sezonun sürükleyici karakteri Hammerschmitt olur. Hammerschmitt karakterinin bu önem kazanışı, can çekişen Amerikan siyaseti için can suyu olur. Dengenin bozulduğu, Amerikan Başkanı temsilinde siyasal liderliğin siyaseti tamamen kuşatarak yozlaştırdığı, kriminal bir kurumsallaşmaya sürüklediği noktada, geleneksel ilkeleri ile gazeteci ortaya çıkar ve Başkan'ı siyasalın dışına itmeyi başararak, medyanın denetleyici işlevini yerine getirir. Her kahramanlığın bedeli vardır ve Hammerschmitt de kahramanlığının bedelini Zoe ve Goodwin'in akıbeti ile buluşarak öder. "Yas bir cevap bekler, fakat bazen söylenecek bir söz yoktur."

SONUÇ

House of Cards politik drama serisi 2013 yılında gösterime giren bir Netfilx dizisidir. Dizi altı sezon, 73 bölüm olarak seyirciye sunulmuş ve çok sayıda sinema ödülüne layık görülmüştür. Dizi, güncel siyasal gelişmeler ve yaşayan siyasal aktörler çerçevesinde kurgulanmış, birden fazla olay ve iktidar eliti bir senaryoda seyircinin beğenisine sunulmuştur. Dizide resmedilen Amerikan siyaseti, yozlaşmanın kurumsallaştığı ve bu kurumsallaşmanın siyasalın zemini olduğu bir şekilde resmedilmiştir. Kriminal gelişmeler ve siyasalın özdeşleştiği bu zemin, tüm aktörlerin şantaj ve tehdit ile birbirleri ile ilişkilendiği ve bunlar üzerinden pazarlık süreçleri ile yönetime katıldığı sistemik bir dengeyi işaret etmektedir. Sistemik yozlaşma ve çözülme, aynı siyasal ekosistem içerisinde yer alan medyanın denetleme görevi ile göreli bir dengeye oturmaktadır. Bu araştırma çerçevesinde dizide kurgulanan gelişmeler, siyaset bilim perspektifinden değerlendirilmiştir. Bu çerçevede, kurgu içerik analizi ile çözümlenmeye çalışılmıştır. Metin kendisini, dizide resmedilen Amerikan siyasetinde denetleme ve dengeleme gücü olarak medya ile sınırlamıştır.

Dizide altıncı son sezona kadar başrolde, Başkan adayı ve sonradan Başkan olacak Frank Underwood'un, henüz askeri lise yıllarından itibaren hedeflediği Başkanlık uğrunda yürüttüğü güç mücadelesi senaryolaştırılmıştır. Demokrat Parti Senatörü Underwood, seçim zaferi sonrası beklediği Dışişleri Bakanlığı'na getirilmeyince, hedefini revize eder ve genç ihtiraslı bir kadın gazeteci üzerinden haberler sızdırarak rakiplerini oyun dışına iter. Bu genç gazeteci, geleneksel medyadan yeni medyaya geçişin hızlandığı zamanın ruhuna uygun bir karakteri temsil eder. Teknolojik gelişmelere yatkındır, haberin yaratacağı sansasyonu, doğuracağı etik ihlallerden daha çok önemsemektedir. Bu tavrı ile Underwood'un medyadaki karşılığına dönüşür ve ikili birbirlerini araçsallaştıran bir ilişkiler yumağına doğru sürüklenir.

Kariyerini Underwood'un sızdırmaları ile ören Zoe, deneyimsizliği ve heyecanı ile koruyamadığı mesafe yakınlaşmasının duygusal gerilimi içerisinde hatalara sürüklenir ve işlevi sonlanıp, sadakati şüpheli hale gelince bizzat Underwood tarafından öldürülür. Dizi, henüz başında seyircide şok yaratan öldürme eylemiyle başladığı yolculuğunu, birinci sezonun sonunda bu öldürme ile taçlandırır ve sürekli seyirci ile konuşan Underwood, seyircinin kızgınlığını yatıştırmak zorunluluğu hisseder. Dizinin ikinci cinayeti ile örgülenen bu olay sonrası Underwood'un Başkanlık mücadelesi ve ilişkileri, yönetim şekli kriminal bir iklime sürüklenir. Suç ve onu örtme çabaları, yenilerini üretir. Böyle bir rüzgâr siyasal

sistemi yozlaştırır, lideri gittikçe otoriterleştirir ve bu noktada kamuoyunu bilgilendirme görevini üstlenen gazeteciler ortaya çıkarak, yaşamsal bedeller ödeyip sistemi dengesine geri oturtur.

KAYNAKÇA

Aziz, A. (2013). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri ve Teknikleri. 7. Basım. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Aziz, A. (2019). Siyasal İletişim. 8. Basım. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Barber, B. (1995). Güçlü Demokrasi. Çev. Mehmet Beşikçi. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bingham Powell, G. JR. (1990). Çağdaş Demokrasiler. Çev. Mehmet Turhan. Ankara: Türk Demokrasi Vakfı ve Siyasi İlimler Derneği.

Chomsky, N. (1993). Medya Gerçeği. Çev. Abdullah Yılmaz. İstanbul: Tümzamanlar Yayıncılık.

Chomsky, N. (1994). "Yeni Dünya Düzeninde Demokrasi Mücadelesi". Çev. Ahmet Fethi. Ed. S. Amin, A. G. Frank, N. Chomsky. Düşük Yoğunluklu Demokrasi içinde. İstanbul: Alan Yayıncılık. 100-124.

Dahl, R.A. (1993). Demokrasi ve Eleştirileri. Çev. Levent Köker. Ankara: Türk Siyasi İlimler Derneği- Türk Demokrasi Vakfı.

Duverger, M. (1986). Seçimle Gelen Krallar. Çev. Necati Erkurt. İstanbul: Kelebek Yayınevi.

Hansen, L. (2021). "Postyapısalcılık". Çev. Hasan Basri Yalçın vd. Ed. John Baylis, vd. Küreselleşen Dünya Siyaseti. İstanbul: Küre Yayınları. 281-303.

Huntington, S. (Tarihsiz). Siyasal Gelişme ve Siyasal Bozulma. Çev. Ergün Özbudun. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/638085. Erişim Tarihi: 05.06.2022.

Julien, C. (1974). Demokrasilerin İntiharı. Çev. Mehmet A. Kayabal. Yayın İli Yok: Milliyet Yayınları.

Keane, J. (1992). Medya ve Demokrasi. Çev. Haluk Şahin. İstanbul: Ayrıntı Yayınları

Lijphart, A. (Tarihsiz). Çağdaş Demokrasiler. Çev. Ergun Özbudun, vd.. Ankara: Türk Demokrasi Vakfı ve Siyasi İlimler Derneği.

Lijphart, A. (2006). Demokrasi Motifleri. Çev. Güneş Ayas, vd.. İstanbul: Salyangoz Yayınları.

Mann, M. (2012). İktidarın Tarihi. Çev. Esin Saraçoğlu vd.. Ankara: Phoenix Yayınevi. Cilt: I.

Mills, W. (1974). İktidar Seçkinleri. Çev. Ünsal Oskay. Ankara: Bilgi Yayınevi.

Özkan, D., Kalkan B. (2016). "Kamu Tercihi Perspektifinden 'House of Cards'ın İçerik Analizi". Sosyal Bilimler Dergisi. (48). 38-63.

Ringen, S. (2010). Demokrasi Neye Yarar?. Çev. Nurettin Elhüseyni. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Samons II, L.J. (2013). Demokrasinin Nesi Var?. Çev. Yosun Erdemli. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Sartori, G. (Tarihsiz). Demokrasi Kuramı. Çev. Deniz Baykal. Ankara: Siyasi İlimler Türk Derneği.

Sartori, G. (1993). Demokrasi Teorisine Geri Dönüş. Çev. Tuncer Karamustafaoğlu, vd. Ankara: Türk Demokrasi Vakfı.

Schlesinger, P. (1994). Medya Devlet ve Ulus. Çev. Mehmet Küçük. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Schmitt, C. (1996). Parlamenter Demokrasinin Krizi. Çev. A. Emre Zeybekoğlu. Ankara: Dost Kitapevi Yayınları.

Schmitt, C. (2014). Siyasal Kavramı. Çev. Ece Göztepe. İstanbul: Metis Yayınları. Üçüncü Basım.

https://stringfixer.com/tr/. (Tarihsiz). Listesi House of Cards (Amerikan TV dizisi) karakterlerle. Erişim Tarihi: 25.06.2022.

Tilly, C. (2011). Demokrasi. Çev. Ebru Arıcan. Ankara: Phoenix Yayınları